

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — 8 kor. | Negyed évre — — — 2 kor.
Fél évre — — — 4 " | Egyes szám ára — — 16 fill.
Nyilttér soronként 30 fillér.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: **Ifj. Szántó Károly.**
Kiadóhivatal: **Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.**
Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők. Kéziratok nem adtnak vissza. Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

A Szászváros és környéke Hangya fogyasztási és értékesítő szövetkezet.

A szövetkezésben lévő erőt világszerte hirdetik a folyton alakuló szövetkezetek. A fogyasztók érdekeit leghatásosabban a szövetkezetek tudják szolgálni. A szövetkezeti szervezkedés segítségével a háboru folytán bekövetkezett közgazdasági bajok nagyrésze megszüntethető, vagy legalább is enyhíthető, ennél fogva a fogyasztók szervezkedése nemcsak előnyös, hanem hasznos is. Hogy meddig tarthat a háboru, azt nem tudjuk, de a fennálló eredményesen működő cirka 1500 Hangya szövetkezet azt bizonyítja, hogy létesülésükre úgy a békében, mint a háboruban szükség volt és van.

A kizsákmányolás, az áruuzsora, az üzleti kapzsiság, az áruhalmozás, áruvisszatartás ellen csakis a fogyasztási szövetkezet segítségével, illetve ilyennek felállításával lehet sikeresen védekezni. A szövetkezeti tagok igazságosan és arányosan kapják meg szükségleteiket s tekintve, hogy a szövetkezet a sok közvetítő kikerülésével igyekszik áruit beszerezni, olcsóság tekintetében tagjainak is nagy előnyöket biztosít. Az elért haszon pedig szintén a tagok között oszlik meg.

A Budapesten székelő „Hangya“, a magyar gazdaszövetség fogyasztási és értékesítő szövetkezete, amely több milliós tőkével és állami kedvezményekkel a fogyasztók érdekeit védi és szolgálja, a vidéki „Hangya“ szövetkezetek tápláló és éltető anyja s az annak égisze alatt virágzó s folyton szaporodó szövetkezetek sikeres működése tanubizonyosságai ennek.

A városunkban létesítendő fogyasztási szövetkezet szintén egy ilyen szövetkezet lesz, amely a városi és a környékbeli fogyasztók érdekeit fogja szolgálni.

Fel tehát, iratkozzék be minden fogyasztó ebbe az üdvös és hasznos intézménybe. Edigi befizetések végösszege 22000 K, amit 249 tag fizetett be. Egy üzletrész ára 30 K. A környékből is sokan jegyezték üzletrészt s különösen Tordos és Lozsád község lakossága tünt ki nagyobb számu üzletrész jegyzésével.

Ifj. Szántó Károly.

A közigazgatási bizottság ülése.

F. hó 12-én tartotta Bánffy Kázmér báró főispán elnöklete alatt vármegyénk közigazgatási bizottsága e havi rendes ülését, melyen a választott tagok közül jelen voltak Hajduczky József, Horváth Kamilló dr., Kenderessy Ferenc, Kriskó Bohus, Nemes József dr., Orendi Gyula.

Pogány Béla alispán havi jelentésével veszi kezdetét az ülés. A személyi ügyek köréből jelenti, hogy Sándor Béla Algyógyra áthelyezett szolgabíró állását elfoglalta, Cseh Andor dr. közig. gyakornokot Algyógyról a vajdahunyadi főszolgabírói hivatalhoz, Zeyk Lipót közig. gyakornokot az algyógyi főszolgabíróhoz, míg Puy József gyakornokot a központba osztotta be szolgálattételre.

A közellátásra vonatkozólag jelenti az alispán, hogy a kormánybiztos az ellátatlan lakosság október havi lisztstükségletét 4000 mm.-ban állapította meg. Ebből a Haditermény alispáni rendelkezésre 17 vaggont már leszállított, a hiányzó mennyiség szállítás alatt áll. A felosztásnál elsősorban a városok lakosságát, másodsorban a terméketlen vagy kevésbé termő vidékek lakosságát részesítette különös figyelemben. A fejkvótát a kormánybiztos az eddigi 8.4 kőről 7 kilóra szállította le azzal indokolva, hogy a miniszterium erre vonatkozó alaprendelete is így intézkedik. Elrendelte továbbá a kormánybiztos az ellátatlanok pontos összeírását, hogy ennek alapján a szükségletek megállapítása szilárd alapon történjék.

A gabonaátvételi bizottságok már megalakultak s a rekvirálás megkezdésére minden előkészület megtörtént, a működés megkezdését azonban a közlelmezési miniszter nem rendelte el, valószínűleg azért, hogy a rekvirálás a burgonyára és tengerire is kiterjeszhető legyen.

Két fontos kormányrendelet jelent meg a múlt hónapban, melyek közlelmezését igen közelről érdeklik. Az egyik a f. évi burgonyatermés, a másik a tengeritermés zár alá vételéről, fölhasználásáról, a harmadik pedig a sertéshizlalásfeltételeinek megállapításáról szól. Intézkedéit mindhárom rendelet pontos végrehajtása iránt.

A hó folyamán következő közszükségleti cikkeket utaltak ki: 5000 mm. cukrot, 300 mm. hadikávét, 100 mm. malátakávét, 50 mm. makói hagymát, 1000 mm. szappant és 400 mm. petróleumot. Mindezek szállítás alatt állanak. Ezeken kívül köles, árpagyöngykása, zöldség és különböző fűszerneműk kiutalását kérte. Az élelmezés tekintetében nehézségek nem merülnek fel, minek magyarázata az, hogy e hó folyamán volt a tengeritörés s így az ellátatlanok szükségleteiket részben az új termékből fedezték.

A hadifoglyok létszámában változás nem állott be. A bevont 180 katonai ló pótlására kért hasonló számu ló megküldésére kevés a kilátás. A visszarendelt 2 kaszáló század helyett a hadvezetőség Erzsébetvárosról 2 arató századot vezényelt ki, melyeket igény hiányában fatermelő cégek között osztottak szét.

Az alispáni jelentéshez Hajduczky József szólalt fel. A dévai kincstári faraktár készletének biztosításához szükséges fuvarozásnál előállott mizériákat panasolja fel s kéri az alispán erélyes közbelépését. Pogány alispán kijelenti, hogy megtette a szükséges intézkedéseket, az illetékes főszolgabírákat telefonon is sürgette s gondja lesz rá, hogy karhatalom igénybevételével is a fuvarozást biztosítsa.

Ezután a dohány nagyáruda előtti ácsorgások megszüntetését szorgalmazza Hajduczky. Ebből hosszú vita fejlődik, melyből azonban a jelenlegi helyzet gyökeres megváltoztatásának módja csak nem került ki. Botka pénz-

ügyigazgató a jegyrendszert állította olyannak, mely a vidéken a beérkezett hivatalos jelentések szerint nagyon bevált. (A jegyzői egyesület közgyűlésén a jegyzők az ellenkezőjét erősítették.) A végén is a bizottság az alispán meghallgatása után úgy határozott, hogy a dévai dohányszétosztás kérdésének helyes megoldását az alispánra, pénzügyigazgatóra és polgármesterre bizza.

Az alispáni jelentés tudomásulvétele után Misinsky Vilmos tb. főjegyző előadásában a bizottság Istvánffy Endre batizi körjegyző fegyelmi ügyében az alispán elsőfoku véghatározatának megváltoztatásával az eljárást megszüntette.

Botka István pénzügyigazgató jelentése szerint az elmúlt hó folyamán jövedelmi adóban 5586 K-val, szeszadóban 9198 K-val kevesebb, egyenes adóban 100.467 K-val, hadmentességi díjban 263 K-val, illetékben 19.879 K-val, fogyasztási adóban 1236 K-val és dohányban 36.011 K-val több folyt be, mint az előző év hasonló hónapjában.

Benkő András kir. tanfelügyelő örvendetes jelenségként állapítja meg a negyedik haborus tanévéről, hogy a beiskolázás igen jó eredménnyel járt s az iskolába járó tanulószáma az utóbbi tanévekhez mérten jelentékenyen emelkedett. Az országos tanerőhiány miatt azonban a félreeső, kisközségek községi iskoláihoz nem lehetett helyetteseket állítani s így néhány községi iskola az idei tanévben is szünetelni kénytelen.

A polgári iskolák tanulóinak létszáma feltűnő módon emelkedett s ezért megengedte, hogy nagyon indokolt esetben az osztályonkénti 50-es létszámon felül is vehessenek fel tanulókat. Ezután fegyelmi ügyeket adott elő a tanfelügyelő s javaslatára a bizottság elrendelte a fegyelmi eljárást Lantos Gusztáv vajdahunyad-csángótelepi igazgató-tanító ellen és felfüggesztette Vojna Miklós vajdeji felek tanítót. Utóbbinak az volt a büne, hogy a kir. ügyészség vádirata szerint egy vizsgán a szülők jelenlétében, mikor a gyermekek magyar nyelvből nem tudtak felelni, azt mondta: „Adja Isten, hogy jövőre ne is legyen rá szükségetek“. Ezenkívül az oláh betöréskor a lakosságot rábirta, hogy állatjaikat a hatóság rendelete ellenére a vajdeji havasok közé hajtsa fel.

Mahler Ignác műszaki tanácsos jelenti, hogy a közutak állapota általában jó volt, forgalmi akadály nem fordult elő. A kavicsszállításban valamelyes javulás állott be, de még mindig nem kielégítő. Az állami utak mentén levő fák terméséből 300 mm. almát küldött fel a kereskedelmi miniszterium központi beszerzési csoportja részére mintegy 30.000 K értékben. Ha a megőrzés tökéletesebb lehetett volna, számítása szerint 100.000 K értékű gyümölcsöt biztosíthattak volna.

Hajduczky főlzólalására a bizottság kéri a műszaki tanácsost, hogy jövőben a megyei beszerzési csoportok szükségleteire is legyen figyelemmel.

Meskó Aladár dr. vármegyei főorvos jelenti, hogy a megyében szórványosan vérhas, hólyagos himlő és tifusz megbetegedések fordultak elő. A köztisztaság tekintetében tapasztalt bajokat panaszolja s rámutat arra, hogy ez különösen az államvasutak személyszállító eszközein, épületein szenved nagy hiányokban. Indítványára a bizottság az államvasutak igazgatóságához s az aradi üzletvezetőséghez fordul panasszal.

Borbáth Vilmos árvaszéki elnök és Kiss Dénes dr. kir. vezetőügyész jelentései után Szilassy István gazd. felügyelő jelenti, hogy a tengeritörés közeledik a befejezéshez. A terméseredmény átlaga holdanként kb. 8 mm., tehát közepes. A káposzta a szárazságot erősen sanyli, alig tud fejedni. A szüretelés a legutóbbi napokban ment végbe, az eredmény általában igen nagy, ennek dacára a szőlő és must ára tulmagas. Utóbbinál 5—6 K litere. Az őszi szántás-vetések megkezdését a nagy szárazság akadályozta. Helyenként akadnak elvetett területek, a gazdák nagyrésze azonban esőre vár. A mezei egerek erősen elszaporodtak. Beszámol arról, hogy a gazdaközönségnek kb. 25 waggon vetőmag buza áll rendelkezésre a kormány intézkedése révén.

Bánffy főispán az alsófehérmegyei helyzetre utalással kevesli ezt a mennyiséget s indítványozza, hogy a bizottság sürgősen irjon fel megfelelő pótlás iránt.

Az általános helyesléssel fogadott indítványra a bizottság elhatározta, hogy még 20 waggon vetőmag kiutalását kéri a földművelési kormánytól.

NYILTÉR.*)

A közigazgatási bizottság engem a kir. ügyészség vádirata alapján tanítói állásomtól magyar gyűlöletem és izgatás vétsége miatt felfüggesztett.

A vádirat alapjául szolgáló feljelentést — melynek szövegét alább közre adom — Popovics Miklós vajdeji, az általam tett feljelentések beigazolása alapján felfüggesztett h. jegyző és irástudatlan társai jegyzőkönyv alakjában nyújtottak be a különböző katonai hatóságokhoz, amelyek a méltóságos M a r a László főispán ur intézkedésére a dévai kir. ügyészséghez tétettek át.

Az érdekes és ellenmondásoktól hemzsegő hatósági bizonylat erejével birni látszó jegyzőkönyv szövege a következő:

J e g y z ő k ö n y v. (Másolat.)

Felvétetett 1916. évi június hó 25-én a dévai m. kir. pénzügyigazgatóság 23858—916. sz. a. folyamatba tett vizsgálat tisztázása ügyében. Jelen voltak: A községi előljáróság testületileg. Névszerint: Nistor János községi bíró, Popovics Miklós közs. h. jegyző, Ieasza Vazul, Grozav János, Ieasza József és Nedel Vazul közs. esküdtek.

Hivatalosan megállapítjuk, hogy Vojna Miklós panaszló 18 év óta, amióta Vajdej községben tartózkodik, hivatásának ellenére oly iszákos előéletet folytat, hogy ezáltal a társadalomra nézve veszélyes.

Ezen elzülésének, illetőleg ennek következtében elvesztett tekintélyének részben való helyreállítása céljából a nép előtt felette kedvelt hadisegély-ügyet megragadta és mindenféle agitáció folytán arra kényszerítette rá a községi előljáróságot, hogy személybiztonság szempontjából a segélyezésre nem jogosultakat is segélyezze s agitációja oda is kiterjeszkedett, hogy hadbavonult és harctéren levő

vajdeji lakosok oly fenyegetésekkel álltak elő, hogy a harctérről való visszatérésük alkalmával az előljáróságot össze fogják tiporni.

Megállapítja továbbá, hogy ezen agitációja folytán az államnak havonta mintegy 1000 K felesleges kárt okozott.

Voina Miklós tanító, aki egész nyugodtan élvezi az államsegélyt, több ízben félelmet keltő háborus híreket terjeszt a községben, ami által az illető az államra és községre nézve veszélyessé vált, konkrét esetre hivatkozva megemlíti, hogy a mikor a gör. kel. Metropolitá választó képviselők választása alkalmával a községi előljáróság a vett rendelet értelmében igyekezvén cselekedni, a templomban nevezett az állam ellen nyilvánosan agitált, kifejtvén, hogy ebben az ügyben az államnak semmi köze s Magyarállam politikának csak Pesten van helye.

Megállapítja továbbá, hogy nevezett a községet hivatásához nem méltó uton és módon vadászati haszonbérrel, köztartozásokkal, állami követelésekkel felfüggesztett jegyző barátsága révén becsapta.

Megállapítja azt is, hogy a mióta a községben van, állandó perlekedésben van, állandó alaptalan panaszokkal él mindenféle hatóság ellen s erre nézve a szászvárosi járási főszolgabíró urnak irattára szolgálhat felvilágosításokkal leginkább.

Hogy a magyar állam ellen tanusított izgatató beigazolást nyerhessen, hivatkozunk azon tényre, hogy 1914—1915. tanév végén tartott vizsga alkalmával, amikor a magyar nyelvre került a sor, a háborus viszonyokból kifolyólag a még nagyobb szatiszfaktióval oly módon nyilatkozott, hogy „bár adna az Isten, hogy a következő vizsgára ne legyen szükség sem magyar kenyérre, sem magyar nyelvre!” Szükség esetén tanúkkal igazolható.

Hogy a községi előljáróság a segélyezést mily lelkiismeretesen kezelte, elegendő a m. kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőségi-főnök urtól beszerezhető vélemény, amikor is a számvevőségi-főnök ur a helyszínén történt vizsgálata alkalmával az előljáróság mintegy száztiz (110) segélynek a beszüntetését javasolta s ha talán nevezett által benyújtott panasztárgyát képező 2 segély visszatérítésére a községi előljáróság köteleztetnék, úgy az előljáróság szempontjából elkell állania, ami az államnak ujjabb 3000—4000 K felesleges havi kiadást okozhatnak.

Megállapítjuk, hogy nevezettnek minden törekvése az ellen irányul, hogy az előljáróságot, közigazgatási, katonaiügyi s egyéb ügyek elintézésében megakadályozzon.

Panaszoló által jegyzőkönyvre adott vallomásból beismerjük, hogy községi h. jegyzőnek a havasra tett hivatalos utazás alkalmával elpusztult ló árának részben való kiegyenlítése céljából a községben egy adománygyűjtést foganatosított s ezen adomány gyarapításához hadisegélyben részesülő nők is minden néven nevezendő befolyásolás nélkül hozzájárultak.

Beismerjük, hogy miután a községi h. jegyző a községi irodától nagyon messze lakik, vendég adta alkalmával más mellékhelyiség hiányában hivatalos órákon kívül a tisztesség legmesszebbmenő keretén belül 1—2 pohár sört megivott.

Panaszoló által kritikán aluli jegyzőkönyvi vallomásából, valamint az ezen jegyzőkönyvben hivatalosan megállapított tényekből a tek. Pénzügyigazgatóság megismervén a községi előljáróság helyzetét, nevezett panaszló eltoloncolása iránt az állam, a község és a társadalom érdekében sürgősen intézkedni fog.

Miután az általunk jelen jegyzőkönyv ke-

retén felhozott bizalmas indokok személyi biztonság veszélyét is vonhatják maguk után, úgy kérjük jelen jegyzőkönyvben felhozott indokokat ugyancsak közérdekből a legtáppintatosabban és legbizalmasabban kezelni méltóztassék.

Kmf. Popovics Miklós sk., h. jegyző, Nistor Juon sk., bíró, Iliasze Jozsifu sk., Juon Grozav sk., Vaszilie Nedel sk., Iliase Vazul sk.

Ezen feljelentéssel szemben hatóság előtti rágalmasz miatt Popovics Miklós volt h. jegyző és irástudatlan társai ellen panaszt tettem. és 1917. május 25. napjára kitűzött tárgyalás az ellenem való vizsgálat befejeztéig elhalasztatott.

A magyar nyelv sikeres tanításáért 200 K jutalomban részesültem. A magyar nyelv és magyar állam elleni izgatásom abban az üldözésben leli magyarázatait, amelyből azért, mert a képviselő választásokon a magyar jelöltre szavaztam, úgy a helyi „Libertatea“ c. lapban, valamint községi előljáróságomnak fent vázolt panaszában bőven kivettem részemet.

Felemelt fővel és tiszta lelkiismerettel várom bírám ítéletét, amelyben a szászvárosi járás magyarsága megkérdezése mellett az én hazafiatlan és magyar ellenes működésem a jog törvényes igazság nevében, kellő megvilágításban fog nyilvánosságra kerülni s amikor majd az alaptalan rágalmaszomat ugyan ezen bíróság ítélőszéke elé fogom állítani.

Kelt Vajdej, 1917. október 18.

Voina Miklós,
ig.-tanító.

NAPI HIREK.

— **Rehabilitált alispán.** Alsófehérvármegye fegyelmi választmánya, mint delegált fegyelmi bíróság Bánffy Kázmér báró főispán elnöklete alatt tartott ülésén Pogány Béla vármegyénk alispánját, kit állásától még 1911. évben felfüggesztettek s Ugron Gábor belügyminiszter helyezte vissza, a neki tulajdonított vétségek vádjá alól felmentette. Mondanunk sem kell, hogy e visszahelyezés a vármegye egész közönségének régi óhajával találkozik. A jogtalanul huzott-halasztott ügy befejezése, valamint Pogány Béla népszerű alispán rehabilitálása nemcsak örömet, megelégedést, hanem általános megnyugvást keltett megyszerte.

— **A „Csikszeredai Takarékpénztár Rt.”** f. hó 7-én tartott 34-ik üzletévi közgyűlésen a Csálókay Sándor ny. főispán lemondásával megüresedett igazgatótagsági állásra dr. Tolnay Lajost, Csikvármegye ujonnan ki-nevezett főispánját választotta meg. Az intézet igazgatója a jeles képzettségű Balogh Géza, aki hosszú ideig volt a „Dévai Takarékpénztár Rt.” pénztárnoka.

— **Uj tanerők a brádi polgári iskolánál.** A közoktatásügyi miniszter Bartha Rózsika és Rosinszki Lujza okl. polg. iskolai tanárnőket a brádi áll. polgári fiúiskolákhoz megbízott tanerökként alkalmazta.

— **Kirendelés.** A földművelésügyi miniszter Szilassy István kir. gazdasági felügyelőt a déli vármegyék rekvirálásainak ellenőrzésével bizta meg.

— **Halálozás.** Egy köztisztelőben állott magyar matróna elhalálzásáról kaptunk tudósítást. Gróf Kuun Gézáné született báró Kemény Vilma urnő Kolozsvárt folyó hó 12-én örökre elhunyt.

— **Előléptetés.** Sipos Béla dévai kir. mérnököt a miniszter főmérnökévé nevezte ki és továbbra is a dévai államépítészeti hivatalhoz osztotta be.

*) Ezen rovat alatt megjelent közleményért nem vállal felelősséget a Szerk.

— **Hősi halál.** Sulyos veszteség érte Blum Zsigmond dévai nagykereskedőt. Egyetlen fia, Blum Jenő, honvédtüzérszázados f. hó 6-án Görz mellett Ossiecnél sulyos megsebesülés után hősi halált halt. A haláhir általános részvételt váltott ki a városban.

— **Az evang. szásziskola új igazgatója.** Az evang. egyház presbiteriuma a napokban tartott ülésén Schelker Hugó okl. tanárt, a helybeli evang. iskolához igazgatóvá választotta meg.

— **Halálozás.** Sulyos csapás érte Weisz Gyula balsai kereskedőt: Etus nevű 19 éves hajadon leánya f. hó 6-án Baján vakbélgyulladás következtében meghalt. Az elhunytat Szászvároson is általánosan ismerték s itt lakó nagyszámu rokonságon kívül számosan osztozkodnak a család gyászában.

— **Egyetemi hírek.** Dr. Apponyi Albert gróf, vallás- és közokt. miniszter az Egyetem Rectorának eléje terjesztett kérését teljesítvén, immár bizonyos, hogy a vidékről Kolozsvárra jövő hallgatóság, főként a szerényebb anyagi viszonyok között élő egyetemi polgárok élemezése sem lesz oly nehéz, mint a háboru eddig lefolyt 3 évében volt. A 3 év óta nem működő Egyetemi Diákasztal — ha nem is fényes palotájában, hanem a Kőkert-utcai iskola 2 termében — október hó első napjaiban megkezdte az ebéd és vacsora kiszolgáltatását, melyekhez az egész napra törvény szerint járó kenyéradag is járul. Az Egyetemi Diákasztal ügyeit a Rectorától most már a dr. Pósta Béla egyetemi tanár elnöklete alatt álló bizottság veszi át, amely a háboru előtt oly szép sikert mutatott föl az Egyetem polgárai jólétének előmozdítása körül. A régi renden mindössze annyi változtatás lesz, hogy csak az egész hónapra lehet beiratkozni és hogy az ellátás díja havonként 100 K lesz, amelyet a legközelebb megjelenő hirdetésben megjelölt időig kell az egyetemi quaestornál az első hónapra befizetni. Tekintve a mai drágaságot, ez az összeg valóban kicsinynek mondható. A Rector egyébként gondoskodott arról is, hogy a teljesen szegény hallgatók is részesülhessenek a Mensa jótéteményében. A napokban magához kérette a város kiküldöttjét és a különböző vallásfelekezetek képviselőit és eléjük tárva az egyetemi hallgatók helyzetét, fölkerlte őket, hogy hitsorsosaiknál igyekezzenek szegény azonos hitű egyetemi hallgatóknak támogatást kieszközölni és erről őt értesítsék. Valamennyien készséggel megígérték a mozgalom megindítását. A Rector bizik dr. Papp József városi főispán ígéretében, aki már eddig is sok jelét adta az Egyetem iránt való jóindulatának. Reméli a Rector, hogy a pénzügyi és általában városunk közönsége segítségére lesz a megkezdett munkájában, amelynek a Mensa megnyitán kívül 40 szegény egyetemi hallgató lakásának biztosítása az eddigi biztató eredménye.

— **Kitűzték a dobrai választás napját.** Vármegyénk központi választmánya f. hó 8-án Pogány Béla alispán elnöklete alatt tartott ülésében a dr. Hantos Elemér kereskedelmi államtitkár lemondásával megüresedett hunyad dobrai választókerületben a választás napját f. hó 22-ikére tűzte ki. A választási elnök dr. Halász Ákos marosillyei kir. közjegyző, helyettese Hajdu Lajos marosillyei m. kir. postamester, jegyző Som Ernő marosillyei, helyettese Soós József lapusnyaki igazgatótanító. Az egyetlen jelölt, értesülésünk szerint, dr. Hantos lesz, kinek megválasztása bizonyos. Az államtitkár-képviselőjelölt f. hó 19-én jött le kerületébe, hogy megtartsa programbeszédjét.

— **Kitüntetések.** A király nagybarcsai Barcsay Ádám többszörösen kitüntetett m. kir. honvédszázados zászlóaljparancsnokot az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásáért legutóbb a III. osztályu vaskoronarenddel tüntette ki s egyuttal elrendelte, hogy legfelsőbb elismerése harmadszor is tudtul adassék, minek jelvénye a III. Signum-laudis. A vitéz százados csak nemrégiben kapta meg a német vaskeresztet s így mellét ez időszert a következő hat kitüntetés díszíti: három Signum-laudis, a III. o. katonai érdemkereszt, a német vaskereszt és a harmadosztályu vaskoronarend. Megyénk derék szülőltjének melegen gratulálunk. — Krausz Sándor cs. és kir. 64. gy.-ezr. hadnagyot az ellenség előtt tanúsított vitézségéért a király a kardokkal díszített I. és II. Signum-laudissal tüntette ki. — A hadsereg főparancsnokság bátor magatartásukért a cs. és kir. 64. gy.-ezredhez tartozó következő népfölkelőket tüntette ki: Kiminich Roland a vitézségi érem szalagján a koronás vasérdemkeresztet kétszer, Horváth Miklós és Gerendi Ágoston ugyanezt egyszer, míg Honpó Lajos a bronz vitézségi érmet kapta meg.

— **Uj rendőrkapitány.** Bánffy Kazimir báró főispán Balázs Károly dr. puji ügyvéd, tart. m. kir. honvéhadnagyot Hátszeg város rendőrkapitányává nevezte ki.

— **A vármegye vetőmagszükséglete.** A földmivélsügyi kormány vármegyénk vetőmagszükségletére 17 vagon vetőbuzát küldött, ezenkívül a Gazdasági Egyesület kb. 8 vagon vetőmag vásárlására kapott engedélyt s így megyénkben 25 vagon őszibuzavetőmag kerül kiosztásra. A buza már szállítás alatt áll.

— **Hirdetmény.** A nagyszombati cs. és kir. katonai parancsnokság 32885. J. szám alatt arról értesít, hogy a hadseregnek 1917—18. évre nagyobb mennyiségű heverőgyékényre (Liegematten) van szüksége. Minthogy a szükségelt mennyiség csupán katonai munkaerő igénybevételével nem állítható elő, felhívom mindazon helybeli lakosokat, akik fizetés ellenében hajlandók volnának ezen munkára vállalkozni, hogy hivatalomban f. hó 22. és 23-án a délelőtt folyamán jelentkezzenek. Szászváros, 1917. október 16-án. Pap András, h. rendőrkapitány.

— **Tömeges felfüggesztés a vajdahunyadi járásban.** A vajdahunyadi járáshoz tartozó hosdái körjegyzőségben Pára Zsigmond körjegyzőt, az alsónádasdi, felsónádasdi és szentkirályi községi bírákat és még néhány hivatali személyt Hunyadvármegye alispánja sulyos üzemek és visszaélések vádjá folytán állásaiktól felfüggesztette és ellenük a fegyelmi vizsgálatot elrendelte.

— **A belügyminiszter a klopotivai tüzkárosultaknak.** Ugron Gábor belügyminiszter a klopotivai tüzkárosultak részére 5000 K-át küldött főispánunknak.

— **Hirdetmény.** A m. kir. kormánybiztos ur tdei 9760 számú rendelete szerint még sok a tuskés- és sima-sodrony, amely katonai célokra igényelve, de felhasználás nélkül különböző helyeken u. m. vasuti állomáson, községházán, csendőrségnek stb. megőrzés végett adatott át, vagy elhányt illetéktelen tényezők által elhurcolva lett. Természetes, hogy ilyenek nem értendő a különböző védelmiműveknél elhelyezett vagy ilyeneknél bármilyen módon erősített sodronyok, melyeknek eltávolítása tilos. Az ilyen felhasználatlanul heverő sodronyanyag összegyűjtve a hatóságoknak, csendőrségnek továbbítás céljából be-

szolgáltatandó. A kormánybiztos ur ezen rendelete alapján felhívom a város polgárságát, hogy amennyiben ilyen felhasználatlanul heverő sodrony a város határában találna vagy ilyen hollétéről tudna, azt a hatóságnak, csendőrségnek beszolgáltatni, illetőleg bejelenteni hazafiúi kötelességének tartsa. Szászváros, 1917. október 9. Andrae, polgármester.

— **Hősi halált halt színészek.** A Színészegyesület központi bizottsága névsort állított az egyesületnek ama tagjairól, akik hősi halált haltak. A névsor következő Bán Tivadar, Belinszky József, Boldizsár Andor, Boros Emil, Császár Császár Sándor, Csapó Jenő, Cséry József, Czóbor Gyula, Cziglán István, Dobi Ferenc, Dobos László, Fekete Lajos, Himző Lajos, Intóddó Oszkár, Jászkuřthy Ferenc, Kálnai István, Kaposi János, Koós Károly, Krisztinkovich Imre, Lévai Elemér, Liptai Lajos, Marosi Henrik, Nagy Gáspár, Rábai Tivadar, Semjén Rezső, Sipos Zoltán, Szabolcs Ignác, Szalóki Zoltán, Vértes Mihály. Eltűntek Kiss Imre Sándor és ifj. Lenkey György.

— **Adakozzunk a „Vörös-Kereszt” egyület részére.**

— **Egy hasznos találmány.** Mint dévai tudósítónk értesít, a mult héten egy igen praktikus találmányt mutattak be ott, egy „Aspirátor” nevű légnymásu mosógépet, melynek segítségével egy óra alatt negyedrésnyi szappannal annyi ruhát lehet kimosni, amennyit egy mosónő egy egész nap mos ki. Kiméli a ruhát és a kezeket, mivel a légnymás sajtolja ki a szennyet a ruhából. Egy ilyen gép csak 30 K-ba kerül s így remélhető, hogy e találmány rövid idő alatt el is fog terjedni.

— **Mit jövendőli Sirius?** A Sirius néven ismert időjós az ősz külsőben újból felállította a maga időjárás prognózisát. Az őszi időjárást elég kedvezőnek jelzi a derék Sirius. Szerinte októberben, novemberben, sőt még decemberben is lesznek enyhe napok, amikor 14—16 fok Celsius meleg ígérkezik. Január és február hónapokban azonban kemény tél szakad reánk a kitűnő Sirius jóslása szerint. Nagy hideg és hosszantartó havazások lesznek.

— **A „Vasárnapi Ujság”** október 14-iki száma nagy érdekességű képeket közöl a német császár romániai látogatásáról, Hindenburg hetvenedik születésnapjáról, a hadihajókon folyó életről stb. Garamszeghy Sándor, orosz fogságból hazatért színművészünk a szibériai burját népről ir érdekes dolgokat, fogságában szerzett tapasztalatai alapján, több érdekes képpel Baransky László, hadi festőművészeink egyik legkitűnőbbike két kiválóan érdekes harctéri rajtot közöl. Szépirodalmi olvasmányok: Pekár Gyula regénye, Farkas Imre verse, Schöpflin Aladár színházi cikke, Szöllősi Zsigmond tárcája, Balla Mihály cikksorozata az amerikai dollárkirályokról stb. Egyéb közlemények: a lengyel államtanács három tagjának arcképei s a rendes heti rovatok. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 6 K, a „Világkrónika”-val együtt 7 K. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-u. 4. szám.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 2 K 40 fillér.

— **Ritka gyűjtemény fog megjelenni** ez év karácsony idejére. A Nádor-féle karácsonyi Album 10-ik kötete, a legpompásabb, a legszebb dal- és zongoragyűjtemény lesz az idei karácsonyi zeneműpiacon. A magyar nótakincsnek színe-javát tartalmazza, legismertebb zeneszerzőktől: Ányos, Erőss, Fráter, Kondor,

Kárpáthy dr., Révffy dr. és Sas dalai egytől-egyig szépek, magyarosak, a kabaréirodalom és a könnyebb műfajú muzsika számottevő újdonságainak, legismertebb szerzeményei méltán sorakoznak az album művészi értékének emeléséhez, a kiadó itt is a legjavát adja; Buday, Czeglédy, Erbé, Nádor leheletszerű, finom dalaiból valóságos kis zenei csokrot találunk, van még benne sok magyar bakánóta a legnépszerűbbek közül, keringők, indulók. Szalondarabok és német katonadalok egészítik ki a fényesen összeállított gyűjtemény gazdag tartalmát. Az albumban megjelent művek nagy része ének és zongorára jelent meg s így azt hegedűsök is játszhatják. Előjegyzéseket csak november hó 15-ig fogad el a kiadóhivatal s ajánljuk olvasóinknak, hogy minél előbb rendeljék meg, mert tekintettel a nagy papirhiányra, az album csak korlátozott példányszámban jelenik meg s így az előbb beérkező rendelések lesznek előbb elintézve. Az album ára fűzve 8 K, kötve 10 K, a pénzt előzetesen is be lehet küldeni, ebben az esetben a fűzött albumnál postaköltséggel 8-70 K-t, a kötött albumnál pedig 11 K-át kell beküldeni, vagy lehet utánvétellel is megrendelni a kiadónál, Nádor Kálmán-nál Budapest IV., Károly király-ut 8. vagy bármelyik helybeli könyvtáránál is megkapható.

**Hullott almát,
körtét,** minden mennyiségben veszünk a legmagasabb napi ár mellett. 65 2-6

„TRANSSYLVANIA“ konzervgyár
m. sz. DÉVA.

China-vasbor

Elsőrangú minőségű vértképző gyógyszer, vérszegények, lábadozók, sápkóros gyermekek részére kiváló erősítőszert. 00000 Ára 6 korona.

Kapható
DEMETER HORNÉL gyógyszerésznél
00 SZÁSZVÁROS 00

Kerestetik 50—100 hold jó szántó-föld vételre vagy bérletre, melyen a szükséges gazdasági épületek és lehetőleg felszerelések is legyenek. Cím a kiadóhivatalban. 64 3-3

2 előadás! 2 előadás!

Előadás kezdete d. u. pont 1/26, este 1/29 órakor.

Mozgósínház

Szászvároson, a „Központi“ szálloda dísztermében minden vasárnap 2 nagy előadás.

1917. évi október hó 21-én:

A napnyugati hercegnő.

Vigjáték 4 felv.-ban. A főszerepet Henny Porten játsza.

Ezenkívül:

Egy 3 felvonásos dráma és Háborús aktualitások.

Helyárak délután és este: Páholy 8 K, I. hely 1-50 kor., II. hely 80 fill., III. hely 60 fill. Karzat 60 fill. Számozott helyek!

Szives pártfogást kér teljes tisztelettel

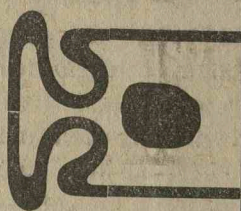
A vállalat.

Róna Jenő fényképezési műterme Szászváros

(Vásár-utca)

Olcsó árak!

Felvételek este is!

Felvételek házon kívül!

Fényképezési cikkek

jutányosan kaphatók!

Tisztelettel értesítem a n. é. városi és megyei közönséget, hogy fényképezési műtermemben

a legjutányosabb árban, a legszebb kivitelben nemcsak nappal, hanem este is (erre szolgáló villanyfénynél) felvételeket eszközölök. Kívánatra háznál is teljesítek felvételeket!

Vidéki megrendeléseket pontosan és gyorsan eszközölök. — Elvállalok mindennemű fényképnagyításokat. Raktáramban fényképezési cikkek olcsó árban kaphatók.

Cégem eddigi jó hírnevére ügyelve arra törekszem, hogy t. megrendelőim és vevőim teljes megelégedését mindenkor kiérdemeljem. — A n. é. közönség pártfogását kérve, maradtam teljes tisztelettel:

RÓNA JENŐ fényképész,
Szászváros,
(Vásár-utca)

55 3—

Keményítő helyett

58

vásároljunk

3-3

„**REPASOL**“-t,

melyet a hannoveri Dr. Henkel és Társa híres vegyészeti gyárában készítenek.

Teljesen pótolja a keményítőt.

Egy 3/4 liter vízben feloldandó adag külön csomagolásban használati utasítással együtt 50 fillér. — Kapható:

Németh János Utóda

fűszer- és vaskereskedésében, Szászváros, Vásár-utca.

Veszek

arany törmelékeket, törött gyűrűket, használhatatlanná vált arany ékszereket s más arany tárgyakat a legmagasabb áron. Levélbeli ajánlatokra is válaszolok.

MARGEL N. óras és ékszerész
SZÁSZVÁROS, Vásár-utca.

56 3—

BENKŐ áruház

az egyedüli áruház, hol a legjutányosabban szerezheti be áruszükségletét. Nagy választék kész férfi-, fiu- és gyermek-ruhákban, felöltőkben, kosztümökben, kalapokban, valamint mindennemű férfi divatcikkekben. Továbbá női courens árukban, u. m.: szövetek, kretonok, zefírek, vásznak, gyermekruhácskák, ernyők, utazó-kosarak és minden e szakmához tartozó árucikkek. Ajánlja a cég férfi-, női-, fiu- és gyermekcipőit a jelenlegi viszonyokhoz képest a legolcsóbb napi árban. Nagy raktár munkás

fatalpu cipőkben.

31 10—

Tisztelettel

BENKŐ ÁRUHÁZ.

NYOMATOTT A SZÁSZVÁROSI KÖNYVNYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG GYORSSAJTÓJÁN 1917.